

EITSA TIIGRIÜLIKOOI PROGRAMMINÕUKOGU
KOOSOLEKU PROTOKOLL nr 12

16. september 2003. a.

Koosoleku toimumise aeg: algus kell 11.15, lõpp kell 13.40
(vaheaeg kell 12.05 kuni 12.20)
Koosoleku toimumise koht: EITSA, Rävala pst 14, Alfasaal

Koosolekul osalesid
programminõukogu liikmed: Jaak Anton, Indrek Reimand, Peeter Normak, Tiit Roosmaa, Gunnar Valge

Koosolekult puudusid: Urmas Kõlli, Linnar Viik

Kutsutud: Toomas Sõmera, Katrin Pink, Kalev-Andres Rebane

Juhatas: Indrek Reimand

Protokollis: Katrin Pink

Koosolekul oli olemas kvoorum ja koosolek oli seega otsustusvõimeline.

Kinnitati järgmine päevakord:

i Eelmise programminõukogu koosoleku protokollki kinnitamine

1. Informatsioon tegevusest
2. Eraldiste määramine
3. Stipendiumitingimuste arutamine
4. Konkurssidele laekunud projektide hindamine
5. Kohalalgatatu
6. Järgmise koosoleku aeg

i Eelmise programminõukogu koosoleku protokollki kinnitamine

Programminõukogu, vaadanud läbi eelmise koosoleku protokollki [26.06.2003 nr 11](#), otsustas selle kinnitada.

1. Informatsioon tegevusest

Indrek Reimand tutvustas programminõukogule EITSA uusi töötajaid: Ene Tammeoru, e-Ülikooli projektijuht alates 30.06.2003 ning Kalev-Andres Rebane, töö alates 04.08.2003, tööülesanneteks Tiigriülikooli projektide/lepingute administreerimine, taotlejate ja partneritega suhtlemine, uute projektide ettevalmistamine. Indrek Reimand andis programminõukogule ülevaate Tiigriülikooli programmiga seotud tegevuste hetkeseisust:

- Leping HTM-ga Tiigriülikooli rahastamiseks lisaelarvest jõudis EITSA-sse allkirjastatuna 29.08.2003, nimetatud lepingu alusel laekub 2 milj. EEK 20.09.2003, 5 milj. EEK 20.10.2003 ning 3 milj. EEK 20.11.2003.
- Juulis teatati Minerva granti positiivsest otsusest (THE UNIVE PROJECT "Creating network-based e-university model for the small countries in the context of e-learning in Europe", kogusummaga 529 232 EUR, EL poolt finantseeritav summa 343 997 EUR, periood 01. oktoober 2003 – 30. september 2005). Võrreldes taotlusega on EL vähendanud projekti eelarvet ja finantseerimist alla 1%.
- Juunis esitas EITSA Tõukefondide Ettevalmistusfondi (PPF) taotluse e-Ülikooli teemadel (Eesti E-ülikooli regionaalprogrammi – regionaalsetest vajadustest lähtuv e-õppe arendus, regionaalsete koolituskeskuste võrgustiku ja koolitusinfo andebaasi loomine – ettevalmistamine, kogusumma 684 060 EEK, taotletav summa 594 560 EEK). Augustis teatati EITSA-le, et tehniline hindamine on teostatud, otsus seisab Euroopa Liidu mingite struktuuride taga. Augustis alustas EITSA uue granti taotluse kirjutamist, esialgselt info kohaselt pidi järgmine PPF voor olema septembris. Praeguste hinnangute järgi toimub järgmine voor oktoobris või novembris.
- Juulis saatis EITSA lisadokumente *Phare Co-operation Programme in the Baltic Sea Region 2001* virtuaalse üliõpilasküla projektile ("Baltic Sea Virtual Campus", summa 189 711 EUR, taotletav summa 159 366 EUR). Kuigi lepingu sõlmimise tähtaeg ei ole teada, pidi EITSA esitama kinnituse, et

programmi lõpptähtaeg on august 2004. Projekti eesmärk on liituda EL Interreg programmi poolt rahastatava suurema samanimelise projektiga, milles osalevad paljud Läänemere äärsed ülikoolid. Projekti tegevused seisnevad ühiste e-õppe programmide loomises Läänemere äärsete ülikoolide koostöös, projekti juhib Lundi ülikool.

Programminõukogu liikmed palusid saata *Baltic Sea Virtual Campus* projekti kohta lisainformatsiooni.

- EITSA on alustanud koostööd poliitikauuringute keskusega Praxis, et läbi viia uuring Tiigriülikooli laiematausta analüüsimiseks. Uuring peaks muu hulgas käsitlema küsimusi uute tehnoloogiate spetsialistide koolitamise vajaduse kohta ning suhestama neid *Teadmistepõhise Eesti* eesmärkidega.

Programminõukogu liikmed palusid saata uuringu aluseks oleva lähteülesande kohta lisainformatsiooni.

Indrek Reimand selgitas, et Praxisele saadetud tödokument on mitteformaalne ja pole mõeldud lepingu aluseks ning palus ühtlasi programminõukogu liikmeid teha täiendusi. Programminõukogu oli seisukohal, et kuigi Praxis on haridusküsimustes Eestis hetkel arvatavasti suurima potentsiaaliga, tuleb antud uuringu läbiviimiseks korraldada sisuliselt suunatud hange.

- EITSA tegeleb EITSA ja Tiigriülikooli veebilehekülje ümberkorraldamisega.
- EITSA on käivitanud Eesti ülikoolide SisseAstumise Infosüsteemi (SAI) loomise. Toiminud on initsiatiivgrupi esimene koosolek (osalesid avalik-õiguslike ülikoolide IT inimesed), käib idee täpsema formuleerimise töö. Sellel aastal SAI täiendavat finantseerimist Tiigriülikooli programmist ei nõua, ettevalmistavad tegevused rahastab EITSA Tiigriülikooli programmi halduskulude arvelt.

Peeter Normak palus täpsustada SAI projekti lähimat eesmärki. Indrek Reimand selgitas, et esimeses etapis soovitakse sõnastada projektist saadav kasu ning leida sobiv koostöövorm. Projekti eesmärk on kasutada keskkonnas tekkinud võimalusi (ID-kaart, andmebaaside riskasutus) ja saavutada ühise infosüsteemi loomise abil seni üksikute ülikoolide juures edutult toimunud SAI suunalise tegevuse efektiivsemaks muutmine.

- Lisainformatsioonina andis Indrek Reimand lühiülevaate GRID temaatikast Eestis. EENeti initsiatiivil on loodud töörühma, kuhu teiste hulgas kuuluvad: Alvo Aabloo (TÜ), Jaak Anton (HTM), Endel Lippmaa (KBFI), Indrek Reimand (EITSA), Kaido Vainomaa (Microlink/Sun), Jaak Vilo (Egeen). GRID'i (kasutaja jaoks superarvutiga sarnanev arvutivõrgu korraldus, kus võrku ühendatud arvutid võivad koos lahendada teatud sorti ülesandeid) realiseerimiseks on palju erinevaid võimalusi, vastavalt GRID tüübile erinevad ka võimalikud lahendatavate ülesannete liigid. Lihtsamad nendest ei vaja lisaks tavalisele võrgule suuri investeeringuid (näiteks SETI), kuid nende kasutusvõimalused on väikesed. Kuna EITSA varustab ülikooli arvutite ja võrkudega, siis näeb Indrek Reimand EITSA-l GRID'is oma rolli (näiteks 1-2 arvutiklassi sisustajana) ja palus programminõukogu seisukohta küsimuses.

Programminõukogu peatus lühikese arutelu käigus temaatikal ja leidis, et seisukoha võtmiseks ei ole veel piisavalt andmeid (kulude ja vajaduste analüüs, projektist tulenev kasu, potentsiaalsed kasutajad, perspektiivid). Kui need andmed on olemas, võib programminõukogu küsimuse juurde tagasi pöörduda.

OTSUSTATI ühehäälselt:

- a) Võtta informatsioon teadmiseks.

2. Eraldiste määramine

Eelmine programminõukogu koosolek ([protokoll nr 11 26.06.2003](#)) otsustas eraldada arvutite hanke toetuseks avalik-õiguslikele ülikoolidele 3 milj. EEK. Lähtuvalt koosoleku seisukohtadest toimub eraldiste määramine samadel tingimustel nagu kevadel 2003 ehk proportsionaalselt ülikoolide üliõpilaste arvuga 01.01.2003 vastavalt HTM'i andmetele (EITSA teabenõue 12.03.2003 nr 2-1/03-29).

OTSUSTATI ühehäälselt

- a) Kinnitada eraldiste jaotus arvutite hanke toetuseks avalik-õiguslikele ülikoolidele järgmiselt:

Õppeasutus	Üliõpilaste arv	Eraldis (EEK)
Tallinna Tehnikaülikool	8 896	845 092
Tallinna Pedagoogikaülikool	4 866	462 255
Eesti Muusikaakadeemia	550	52 248
Eesti Kunstiakadeemia	940	89 297
Eesti Põllumajandusülikool	3 422	325 079
Tartu Ülikool	12 906	1 226 029
KOKKU	31 580	3 000 000

3. Stipendiumitingimuste arutamine

Stipendiumide eraldamist IKT doktorantidele Eesti avalik-õiguslikes ülikoolides ja Eesti doktorantidele õpinguteks välisriikide ülikoolides (protokoll nr 11 26.06.2003) puudutavad statuudid ja konkursikuulutused saatis Indrek Reimand programminõukogule kommenteerimiseks augusti keskel, ülevaate stipendiumitingimuste kohta laekunud ettepanekutest ja kommentaaridest 09.09.2003 (ülevaates oli eraldi välja toodud, kas ettepanek on arvesse võetud).

Kohapeal esitas Indrek Reimand aruteluks küsimuse, kas uue õppetoetuste seaduse taustal (õppeplaani täitvad doktorandid 3000 EEK kuus) on stipendiumi suurus (5000 EEK kuus) optimaalne või tuleks seda vähendada. Peeter Normak toetas ettepanekut, vähendada igakuise stipendiumi suurus doktorantidele ja suurendada seeläbi stipendiumi saajate hulka. Tiit Roosmaa, Gunnar Valge ja Jaak Anton toetasid stipendiumi esialgselt planeeritud suuruse säilitamist, kuna eesmärk peaks olema stipendiumidega toetada neid doktorante, kes keskenduvad õppetööle ja kaitsevad doktoritöö õppeplaanis ette nähtud aja jooksul. Arutelu käigus viidati asjaolule, et lõpetajate protsent aastas on väga väike ning suur osa doktorantidest ei täida õppeplaani (esmane põhjus: tööjõuturu suur tõmme). Arutati täiendavat töötamise keelu nõuet, kuid see tingimus lükati tagasi, kuna ta on raskesti kontrollitav. Leiti, et täiendava toetuse perspektiiv võib eriti uutele doktorantidele pakkuda võimalust läbida õpingud õppeplaanis ette nähtud aja jooksul. Jaak Anton toetas seisukohta, et stipendiumide andmisega peab muutma praegust olukorda ning soodustama lõpetajate arvu suurenemist. Programminõukogu arutas veelkord stipendiumikonkursi tingimusi ja leidis, et eriti oluline nõue on õppeplaani täitmine. Eestis õppivatelt doktorantidelt nõutakse lisaks vahearuaande esitamist. Stipendiumid makstakse välja kahes osas.

OTSUSTATI ühehäälselt

- a) Kinnitada stipendiumikonkursi "Tiigriülikooli stipendiumid Eesti doktorantidele õpinguteks välisriikide ülikoolides IKT erialadel" statuut ning konkursikuulutus ([Lisa 1](#)).
- b) Kinnitada stipendiumikonkursi "Tiigriülikooli stipendiumid IKT doktorantidele Eesti avalik-õiguslikes ülikoolides" statuut ning konkursikuulutus ([Lisa 2](#)).

4. Konkurssidele laekunud projektide hindamine

Programminõukogu vaatas läbi tähtjaks 01. september 2003. a. laekunud taotlused konkurssidele "IKT erialade õppejõudude ja doktorantide täiendkoolitus ning stažeerimine" ning "IKT erialade tugevdamine". Taotluste elektroonilised koopiad olid programminõukogule aadressil <http://www.eitsa.ee/tiigriylikool/1sept.zip> kättesaadavaks tehtud 08. september 2003.

Indrek Reimand märkis, et konkurssidele laekus taotlusi oodatust väiksemas mahus. Tiit Roosmaa, Gunnar Valge ja Peeter Normak olid üksmeelsel arvamusel, et põhjuseks oli konkursi tähtaeg, mis langeb kokku õppeaasta algusega. Ülikoolid kavatsevad esitada taotlusi konkursile tähtajaga 1. november 2003. Lisaks on ülikoolidel probleem täita taotlustele esitatavat 30% omafinantseeringu nõuet.

Arutelu konkursi "IKT erialade õppejõudude ja doktorantide täiendkoolitus ja stažeerimine" kohta:

Indrek Reimand viitas konkursitingimustele ning tegi ettepaneku, mitte toetada taotlusi, milles näidatud kulutused on tehtud enne konkursikuupäeva.

OTSUSTATI ühehäälselt

- a) toetada konkursile "IKT erialade õppejõudude ja doktorantide täiendkoolitus ja stažeerimine" laekunud taotlusi kokku 98 375 krooni ulatuses (detailne loetelu [Lisas 3](#)), sealhulgas
 - TTÜ doktorantide stažeerimist 15 578 krooni ulatuses,
 - TTÜ õppejõudude stažeerimist 27 128 krooni ulatuses,
 - TÜ doktorantide stažeerimist 37 533 krooni ulatuses,
 - TÜ õppejõudude stažeerimist 18 136 krooni ulatuses.

Arutelu konkursi "IKT erialade tugevdamine" kohta: Programminõukogu tõstis esile väga häid projekte (TTÜ "Eesti Arvutiteaduse Talvekool 2004" ning TPÜ "Riistvara infosüsteemide kursuste läbiviimiseks TPÜ-s"). Samas märgiti, et osaliselt on taotluste vormiline külg puudulik. Projektide puhul, milles näidatud omafinantseeringu määr ei vastanud konkursitingimustes esitatud nõuetele, otsustas programminõukogu rakendada toetuse määramisel omafinantseeringu nõuet. Lepingud vastavate projektide elluviimiseks sõlmitakse juhul, kui ülikool suudab omafinantseeringu tagada ehk projekti esitatud mahus ellu viia.

OTSUSTATI ühehäälselt

- b) toetada konkursile "IKT erialade tugevdamine" laekunud taotlusi kokku 663 145 krooni ulatuses (detailne loetelu [Lisas 4](#)), sealhulgas
 - TTÜ erinevate instituutide projekte kokku 504 450 krooni ulatuses,

- TPÜ ja TPÜ Haapsalu Kolledži projekte 91 495 krooni ulatuses,
- TÜ Arvutiteaduse Instituudi projekti 67 200 krooni ulatuses.

5. Kohalalgatatu

Toomas Sõmera tõstas päevakorra punkti raames veelkord Tiigriülikooli programmi edukuse kriteeriumide määramise teema ning viitas sellele, et eelarves on vahendid uuringu läbiviimiseks. Peeter Normak tegi ettepaneku koostada konkursikutse ja konkurss veel sellel aastal välja kuulutada.

Jaak Anton pöördus ülikoolide esindajate poole veelkord küsimusega ülikoolide IT-strateegiate olemasolu kohta, kuna küsimus tõstatub erinevates kontekstides ning väljendas soovi, et ülikoolid jõuaksid IT planeerimises uuele tasemele. Jaak Anton tegi ettepaneku strateegiate loomiseks ja ühtlustamiseks raha eraldada ning vajadusel kaasata konsultant välisriigist. Toomas Sõmera tegi ettepaneku esialgseks konsultatsiooniks KPMG-ga.

OTSUSTATI ühehäälselt:

- a) Luua ülikoolide esindajatest moodustatud töögrupp ülikoolide IT-strateegiate ühtlustamiseks ning kaasata töögruppi konsultant väljapoolt ülikoole.

6. Järgmise koosoleku aeg

Programminõukogu järgmine korraline koosolek toimub teisipäeval, 14. oktoobril 2003. a. kell 12.00 – 14.00, EITSA, Rävåla pst 14, Tallinn.

Kavandatud päevakord: IKT erialade nimekirja täiendamine, ülikoolide IT-strateegiate arutelu

Programminõukogu esimees

Indrek Reimand